

---

17 7 A 5891 Politiek

Beslisnota

Uitwerking Dag van de raad 2016 (Burgerparticipatie)

Wijchen, 14 juni 2017

Geachte leden van de raad,

Wat adviseert de werkgroep Burgerparticipatie te besluiten?

1. In te stemmen met de 'Wijchense participatieladder, waarin de stappen staan die afgelopen moeten worden en de rollen van de raad en het college omschreven staan.
2. Spoedig na de besluitvorming samen te werken met het college op basis van het stappenplan uit de 'Wijchense participatieladder'.
3. De 'Wijchense participatieladder' voor 1 januari 2019 te evalueren.

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

Op 8 juli 2016 heeft de werkgroep Burgerparticipatie een studiedag georganiseerd over de rol van de raad bij inwonersparticipatie. De aanwezigen hebben de werkgroep Burgerparticipatie gevraagd om de resultaten van de studiedag uit te werken en voor te leggen aan de raad. De voorzichtige conclusie aan het eind van de dag was: Het is alleen zinvol voor de raad om inwoners te betrekken bij zijn besluitvorming over een beleidsonderwerp als het de kwaliteit van de besluitvorming van de raad ten goede komt.

De werkgroep heeft na het zomerreces haar tijd eerst besteed aan de organisatie van de raadpleging Wmo en Jeugdwet. Vandaar dat zij pas in het voorjaar van 2017 de uitwerking van de studiedag op kon pakken.

De werkgroep heeft een aantal beleidsonderwerpen, waarbij het betrekken van inwoners in de afgelopen raadsperiode aan de orde is geweest, onder de loep genomen. Zij heeft het beleidsproces rond deze onderwerpen geanalyseerd op basis van:

- De checklist Overheids- en burgerparticipatie, die het college nu gebruikt om vast te stellen hoe inwonersparticipatie of overheidsparticipatie dient te worden georganiseerd.
- Was het onderwerp geschikt voor samenwerking tussen overheid en inwoners?
- Welke participatievorm(en) (bijv. klankbordgroep, inspraakavond) zijn gebruikt?
- Was voor alle betrokkenen (inwoners, maatschappelijke middenveld, ambtelijke organisatie, college en raad) duidelijk welke rol en mate van invloed een ieder had in het besluitvormingsproces?

De werkgroep is tot de conclusie gekomen dat de werkwijze tussen raad en college beter vorm gegeven moet worden. Dit kan bijvoorbeeld doordat het college in nota's aan de raad voorstelt hoe het proces van inwonersparticipatie wordt vorm gegeven. Ook legt de raad via een duidelijke opdracht zijn rol en die van het college beter vast.

Welk resultaat willen we bereiken?

We willen dat de raad en het college gaan werken via het "opdrachtgever – opdrachtnemer"-model zodat duidelijk is wie verantwoordelijk is voor wat als het om inwonersparticipatie gaat.

Tevens is het opdrachtgevers – opdrachtnemerschap gebaat bij een duidelijke opdracht aan de voorkant. Ook als het gaat over de toepassing van burgerparticipatie. Daarvoor heeft de Werkgroep de 'Wijchense participatieladder' opgesteld, zodat in alle beslisnota's op een eenduidige manier dit stappenplan wordt afgewerkt en in de opdracht is vastgelegd.

Ook willen we bereiken dat taken en rollen van de raad, het college en de ambtelijke organisatie helder verdeeld zijn, zodat het mogelijk is om elkaar (raad en college) aan te spreken op elkaars taken en rollen.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

1.1 Uit een analyse van de werkgroep Burgerparticipatie blijkt dat processen rondom inwonersparticipatie voor verbetering vatbaar zijn.

De werkgroep heeft een analyse gemaakt van de participatieprocessen rond Windenergie, Tweede ontsluiting Kerkeveld, Oosterpark, Woningbouw Balgoij, Stationsomgeving, Speelbeleid en Wijkplan Noord.

De conclusie was driedelig:

- De raad geeft in nota's het college een onduidelijke of geen opdracht op het gebied van burgerparticipatie;
- Het college wisselt gedurende het proces van participatiesoorten¹ -en vormen² zonder dat de raad hier een rol in speelt. Het komt voor dat bij bovengenoemde onderwerpen 3 á 4 participatievormen en soorten tijdens het proces worden toegepast, alvorens het onderwerp ter besluitvorming in de raad terugkomt;
- Verwachtingenmanagement naar bewoners over hun rol en de mate van invloed tijdens het participatieproces moet beter.

Verder is qua rolverdeling geconcludeerd dat de raad opdrachtgever is, het college opdrachtnemer is én verwachtingenmanager rondom burgerparticipatie. Het ambtelijk apparaat is uitvoerder van de opdracht.

1.2 Het is belangrijk voordat een beleidsproces start dat helder is of een onderwerp geschikt is voor samenwerking en welke stap op de 'Wijchense-participatieladder' bij dit onderwerp hoort.

De analyse van reeds doorlopen participatieprocessen in de afgelopen raadsperiode leidde tot het opstellen van de 'Wijchense-participatieladder'.

De werkgroep heeft ernaar gestreefd een model op te stellen dat:

- Toepasbaar is op elk onderwerp;
- Leidt tot een duidelijke opdracht van de raad aan het college op het gebied van participatie;
- Ervoor zorgt dat het college vooraf aangeeft welke participatievorm -en soort het toe gaat passen en welke stap op de participatieladder het wil betreden.
- Vooraf duidelijk is wie, welk verwachtingenmanagement op zich neemt.

Uiteindelijk heeft dit streven van de werkgroep ertoe geleid dat een 'Wijchense-participatieladder' is opgesteld (zie bijlage 1 inclusief uitleg). Deze ladder is zo opgesteld dat in feite een stappenplan wordt doorlopen. Allereerst om te bezien of het onderwerp geschikt is voor samenwerking en daarna welke trede op de participatieladder bij dat specifieke onderwerp hoort.

---

¹ Participatiesoorten: Overdragen, Samen werken, Raadplegen / adviseren, Luisteren en Informeren.

² Participatievormen: Project/Werkgroep, Klankbordgroep, Inspraakavond en Enquête

1.3 *Verduidelijkt rolverdeling tussen raad en college over burgerparticipatie.*

De raad verleent als opdrachtgever opdrachten aan het college. Die vervolgens als opdrachtnemer dit uitvoert. Burgerparticipatie moet meer en duidelijker onderdeel uitmaken van de verleende opdracht zoals beschreven in de beslisnota.

Het collegeprogramma kent diverse voornemens met betrekking tot beleidsonderwerpen. De werkgroep acht het wenselijk dat het college over deze onderwerpen in de beslisnota's een procesvoorstel voorlegt aan de raad via het stappenplan uit de 'Wijchense-participatieladder'. Hierdoor geeft de raad in de beslisnota's duidelijk de opdracht aan het college hoe inwonersparticipatie vorm krijgt. Hier kan dan ook op teruggevallen worden door de raad en het college tijdens het verdere proces.

Mocht het noodzakelijk zijn dat gedurende het proces een andere vorm van participatie moet worden toegepast dan bij de opdrachtverlening (vaststellen beslisnota) is afgesproken, dan consulteert het college de raad hierover via een korte beslisnota. In deze nota beschrijft het college waarom bij nader inzien een andere vorm van participatie wenselijk is en hoe het de verwachtingen beheert en beheerst in de nieuwe vorm en wat dit betekent voor de invloed van participerende bewoners op het onderwerp.

3.1 De werkgroep kan zich voorstellen dat raad en college niet direct na het raadsbesluit zich de nieuwe werkwijze eigen hebben gemaakt.

Als de raad instemt met het voorstel van de werkgroep heeft dit tot gevolg dat het college aan de hand van het stappenplan uit de 'Wijchense-participatieladder' uitgebreider in elke beslisnota het proces van inwonersparticipatie omschrijft.

De werkgroep vraagt de Agendacommissie van de raad om bij de agendering van de voorstellen van het college te toetsen of onder het kopje "Burgerparticipatie" duidelijk omschreven staat hoe het college voorstelt het proces van burgerparticipatie vorm te geven aan de hand van het stappenplan van de 'Wijchense-participatieladder'. Dit zijn in ieder geval de volgende punten:

- Beantwoording van de vijf vragen over geschiktheid tot samenwerking uit het stappenplan van de 'Wijchense-participatieladder';
- Welke trede op de 'Wijchense-participatieladder' het college neemt en waarom;
- Wie betrokken gaan worden;
- Hoe het college verwachtingen naar de bewoners gaat managen over hun rol en mate van invloed in en op het proces.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 De werkgroep wil geen bureaucratisch systeem optuigen.

De werkgroep gaat ervan uit dat raad, college en ambtelijke organisatie gezamenlijk als doel hebben het verbeteren van inwonersparticipatie/overheidsparticipatie. Zij ziet graag dat de 'Wijchense-participatieladder' als middel gebruikt wordt om tot verbetering te komen. Dit moet geen doel op zich zijn.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

De werkgroep ziet graag dat onder het kopje "Burgerparticipatie" in beslisnota's ook een indicatie wordt opgenomen van de kosten van de inwonersparticipatie/overheidsparticipatie.

b. Communicatie

De werkgroep gaat ervan uit dat de raad en het college zich voldoende geïnformeerd voelen door dit voorstel en het raadsbesluit. Zij wil graag meedenken hoe de ambtelijke organisatie, inwoners en het maatschappelijk middenveld geïnformeerd worden over de nieuwe werkwijze.

c. Uitvoering

Zoals in het besluit staat, verwacht de werkgroep dat spoedig na het besluit raad en college gaan werken op basis van de Wijchense participatieladder.

d. Overlegd met

Er heeft geen overleg plaatsgevonden met externe partijen.

Bijlage(n)

1. 'Wijchense-participatieladder' met uitleg

Namens de werkgroep Burgerparticipatie,

Björn Derksen

Cees Goldhoorn (commissielid)

Johan de Kievit

Kees van Galen, voorzitter

Joke Joling

Zainab Osman

---

17 7 A 5891 Politiek

Uitwerking Dag van de raad 2016

Samenvatting

De werkgroep Burgerparticipatie van de raad heeft de uitkomsten van een studiedag van de raad over burgerparticipatie uitgewerkt. Zij heeft een Wijchense participatieladder opgesteld. Deze ladder helpt bij het verduidelijken van de rol van de raad (opdrachtgever) en de rol van het college (opdrachtnemer) en ambtelijke organisatie (uitvoerder). De werkgroep vraagt nadrukkelijk aandacht voor het goed omgaan door raad en college met de verwachtingen van inwoners.

De raad van de gemeente Wijchen;

Gelet op:

gelezen het voorstel van de werkgroep Burgerparticipatie van de raad van 14 juni 2017

besluit:

1. In te stemmen met de 'Wijchense participatieladder, waarin de stappen staan die afgelopen moeten worden en de rollen van de raad en het college omschreven staan.
2. Spoedig na de besluitvorming samen te werken met het college op basis van het stappenplan uit de 'Wijchense participatieladder'.
3. De 'Wijchense participatieladder' voor 1 januari 2019 te evalueren.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van [Klik hier als u een datum wilt invoeren.](#)

De voorzitter,

De griffier,